

A Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) május 25-ei közgyűlésén Németh István elnök köszöntője után Viski József helyettes államtitkár, a MAHOP Irányító Hatóság vezetője az operatív program aktuális helyzetéről számolt be.

A magyar V4-elnökséghez kapcsolódóan az Agrárminisztérium Horgászati és Halgazdálkodási Főosztálya és a NAIK Halászati Kutatóintézet közösen szervezett egy, az édesvízi akvakultúra témakörének szentelt konferenciát Szarvason.

Rendhagyó, de hagyományteremtőnek szánt programot szervezett a MA-HAL-lal közösen a Magyar Állatorvosi Kamara (MÁOK) Bács-Kiskun Megyei Szervezete „Halegészségügy az Akasztói Tógazdaságban” címmel.

Halászati Lapok

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György
Ez a lapszám a Földművelésügyi Minisztérium támogatásával készült.

A Magyar
Mezőgazdaság
mellélete

XIX. évfolyam
2018. június

Továbbra is támogatják az ágazatot

Május 18-ával új minisztere és új neve van a földművelésügyi tárcának. Nagy István korábbi parlamenti államtitkárt nevezték ki miniszternek az Agrárminisztérium élére, így elmondható, hogy olyan kiváló szakember irányítja az ágazatot, aki jól ismeri a múltat és a problémákat. A miniszter a kicsi, de fontos halászati ágazattal is jó kapcsolatokat ápol, amelyet tovább szeretne erősíteni. Nagy István készséggel válaszolt a szakmai kérdéseinkre.

• **Miniszter úr, engedjen meg néhány halas szakmai kérdést. A MA-HAL – immár szakmaközi szervezetként – stratégiai partnere a minisztériumnak, s ez kiváló alapot adott a kiváló szakmai együttműködésnek. Számíthat-e továbbra is a haltermelési és akvakultúra ágazat a kitüntetett figyelemre?**

– A minisztérium számára rendkívül fontos a szakmai szervezetekkel való szoros együttműködés, ennek jegyében kötött stratégiai partnerségi megállapodást mind a MAHAL-lal, mind a MASZ-szal. Mivel az összeolvadás után a MA-HAL mindkét szakmai szervezet általános jogutódja, és az általuk megkötött megállapodások az új szakmaközi szervezetre is érvényesek, így a MA-HAL-ra továbbra is stratégiai partnerként tekintettünk az elmúlt kormányzati ciklus végén. Az érdekképviseltek összeolvadása okán, és tekintve, hogy a stratégiai partnerségi megállapodások mindig az adott kormányzati ciklusra vonatkoznak, szükségessé válik egy új stratégiai partnerségi megállapodás megkötése, amelyre reményeim szerint mielőbb sort keríhetünk.

• **A víz mindig központi kérdés volt, és ma is az a halászati ágazatban. A vízkészletjárulékból sikerült eredményeket elérni, de még várat magára a „vízdíjként” ismert vízszolgáltatási díjak kérdésének rendezése. Ugyanis ha marad a jelenlegi rendszer, akkor az ágazatra mérhetetlenül nagy teher**

Fotó: Hajtun György

Nagy István: a stratégiai partnerségi megállapodások mindig az adott kormányzati ciklusra vonatkoznak, így szükségessé válik egy új stratégiai partnerségi megállapodás megkötése, amelyre reményeim szerint mielőbb sort keríhetünk

rakódik, hiszen a számítások szerint éves szinten egymilliárd forinttal nőne meg a költségint az ágazat egészében. Segít-e a tárca e kérdés rendezésében? Csak halkan kérdezem: nem kaphatja-e meg a tárca a mezőgazdasági, halgazdálkodási célú vízfelhasználással kapcsolatos kormányzati hatáskört?

– A tárca eddig is igyekezett a halgazdálkodási ágazat érdekeit képviselni a vízgazdálkodási kérdésekben, és ezt – a jogszabályi keretek között – ezután is folytatni kívánjuk. A mezőgazdasági vízszolgáltatási kérdések egyébként a továbbiakban is a Belügyminisztérium hatáskörében maradnak, ugyanakkor a mezőgazdasági vízhasznosítás az Agrárminisztériumhoz tartozik. Ezt egyszerűen úgy lehetne megfogalmazni, hogy a víz eljuttatása a gazdák birtokáig a BM hatásköre, onnan viszont már az Agrárminisztérium határozza meg azt a jogszabályi környezetet, amely alapján a gazdák hozzájuthatnak a vízhez. Ennek megfelelően a mezőgazdasági vízszolgáltatási díj megállapítása a továbbiakban is a BM-hez tartozik, de a két tárca szoros együttműködést fog kialakítani a vízgazdálkodás terén a gazdák és a haltermelők érdekében.

• **Ha nem tévedek, az Ön országgyűlési választókeretéhez tartozik a Szigetköz is, és Önnek mindig szívügye volt a Szigetköz természetes halállományának utánpótlása, egyáltalán a vízterek rehabilitációja. Van-e mód pénzügyi segítségre a munkák elvégzéséhez?**

– Jelenleg a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény 63. §-a alapján több jogcím is lehetőséget teremt arra, hogy a halgazdálkodás állami bevételeit közvetlenül a természetes ívó- és vermélőhelyek rekonstrukciójára, új ívó- és vermélőhelyek kialakítására, valamint természetes partszakaszok megőrzésére, helyreállítására fordítsuk. A jövőben is meglesz a lehetőség az ilyen beavatkozások finanszírozására, amit várhatóan a horgászok és a horgászegyesületek országos érdekképviselőt ellátó Magyar Országos Horgász Szövetségen keresztül lehet megvalósítani, hiszen a tervek szerint 2019-től a MOHOSZ használhatja fel az állami halgazdálkodási bevételek meghatározó részét. A témakörbe tartozó beruházások a

► Magyar Halgazdálkodási Operatív Program természetes vizek rehabilitációját célzó MAHOP-1.2-2017. számú pályázati felhívása alapján is támogathatók lesznek. A Szigetközzel kapcsolatos munkánkat támogatja az a kezdeményezés is, amit az idei évben indítottunk, jelesül, hogy a minisztérium és a győri székhelyű Széchenyi István Egyetem közös kutatócsoportot hozott létre „Horgászati célú Halgazdálkodás Kutatócsoport” néven, melynek fókuszában természetes vízi halgazdálkodási témák állnak.

• **Lázár János áprilisban bejelentette a Kormányfőn, hogy a természetes vízi halászközpontok kártérítést kaphatnak. Remélhetnek-e még a halászközpontok, és értékesíthetik-e az eszközeiket az államnak?**

– Az agrártárca szakmai álláspontja továbbra is az, hogy azon természetes vízi halászközpontok érdekében, akiknek a megélhetését korábban kereskedelmi célú a természetes vízi halászat jelentette, de munkájukat elvesztették a kereskedelmi célú halászat 2016. január 1-jei megszüntetése miatt, és így kilátástalan élethelyzetbe kerültek, ki kell dolgozni egy pénzügyi segítségnyújtásról szóló szabályrendszert. Ennek érdekében tárcám kormányelőterjesztés-tervezetet készítettem, ami több megoldási változatot kínál a döntéshozók számára. Nem kívánok részletekbe bocsátkozni, de fontos leszögezni, hogy ez várhatóan nem kártérítést jelent, mert az jogilag erre a szituációra nehezen lenne értelmezhető, hanem a „kompenzáció” lehetséges módzatait dolgoztuk ki segítő szándékkal. Ennek megtárgyalása után várható előrelépés az ügyben.

• **Az idén már működik a Magyar Minőségi Hal Védjegy Iroda, amely védjegyeknek a tárca a tulajdonosa, de a MA-HAL működteti az irodát. Várható-e változások a védjegy szabályozásában annak érdekében, hogy a védjegy használata minél nagyobb körben elterjedjen?**

– A Minőségi Magyar Hal tanúsító védjegy tavaly decemberben indult el, amikor két haltermelő cég kapta meg a védjegyhasználat jogát. Az első tapasztalatok alapján több módosítási, jobbtételi javaslat is megfogalmazódott mind a tárca szakemberei, mind az ágazati szereplők részéről. Ezek átvezetése a védjegyszabályzatba megtörtént, a véglegesnek tekinthető változat egyeztetése a szakmai szereplőkkel folyamatban van. Úgy tudom, a MA-HAL felé már számos ágazati szereplő jelezte érdeklődését a védjegy iránt, reményeink szerint ezek védjegytanúsítása hamarosan megkezdődik. A kezdeti időszakban a minisztérium támogatni kívánja a tanúsítás költségeit, ennek érdekében kidolgoztunk egy pályázati konstrukciót, amely rövidesen meghirdetésre kerül. Fontos, hogy ez a pályázat nemcsak a Minőségi Magyar Hal védjegyhez, de több más hazai és nemzetközi védjegyhez való csatlakozást is támogatja. Az Agrárminisztérium ezzel is elő kívánja segíteni a hazai haltermelés minőségének javítását, a kiváló minőségű haltermékek hazai és nemzetközi elismertetését.

• **Az állami horgászjegyekből és a fogási naplókban befolyt összeget, mintegy 800 millió forintot 2019. január elsejétől a MOHOSZ kapja. Hogyan érinti ez a változás a halászati ágazatot?**

– Az 1064/2018 (II. 28.) kormányhatározat adta az agrártárnak azt a feladatot, hogy az ehhez szükséges jogszabály-módosítások és megállapodások révén az állami horgászjegy és a fogási napló díjbevétele 2019. január 1-jétől teljes egészében a Magyar Országos Horgász Szövetséghez kerüljön. A MOHOSZ az így rendelkezésre álló forrást a kapcsolódó közfeladat-ellátási szerződésben meghatározott feladatok ellátására fordíthatja, így a pontos felhasználási kört e feladatok részletezése adja majd meg. Az őshonos halállomány védelmével és fejlesztésével kapcsolatos feladatok, valamint a horgászati és horgászturisztikai fejlesztési tevékenységek mellett az agrártárca továbbra is támogatni kívánja az ágazatot a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény 63. § (3) bekezdésének felsorolásában található jogcímei alapján. A hivatkozott kormányhatározat az előirányzott halgazdálkodási haszonbérleti és vagyonkezelési díjbevételeket nem érinti, ami alapot biztosíthat a megkezdett munkák folytatásához.

• **Végezetül arról kérdezem, hogy a MAHOP-pályázatokat kiírták, a kérelmeket a gazdálkodók beadták, de csak igen kis mértékben születtek határozatok. Változik-e a helyzet?**

– A MAHOP pályázati rendszere továbbra is a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) kormányrendeletben foglaltak alapján fog működni.

H. GY. – AM

Eredményes munkát végzett a közgyűlés

A Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) május 25-ei közgyűlésen Németh István elnök köszöntője után Viski József helyettes államtitkár, a MAHOP Irányító Hatóság vezetője az operatív program aktuális helyzetéről számolt be. Egyhangú szavazással fogadta el a közgyűlés a szakmaközi szervezet 2017. évi mérlegét. Szabó Krisztián ügyvezető a Dinnyési Halgazdaság Kft. tavalyi tevékenységéről adott tájékoztatót, majd Lengyel Péter, az Agrárminisztérium főosztályvezető-helyettese a Minőségi Magyar Hal Védjegy szabályzatáról tartott előadást.

Németh István elnöki köszöntőjében hangsúlyozta, hogy a szakmaközi szervezet több eredményt ért el a tavalyi megalakulása óta, mint a két jogelőd szervezet az elmúlt öt évben. Komoly gazdasági előnyt hozott a termelők részére az idei januári áfacsökkenés és a VKJ-díjak minimalizálása. Az agrártárca elismerte a

MA-HAL-t mint szakmaközi szervezetet, és kiváló együttműködés jött létre a tárccal. A MA-HAL soha nem látott pályázati pénzt nyert el, amelyről Sziráki Bence ügyvezető igazgató tartott bővebb tájékoztatót. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával aláírták a stratégiai együttműködési megállapodást, ami továbbra is biztosítja a szoros együtt-

működést. A Miniszterelnökséggel is sikerült az elmúlt évben a konstruktív együttműködés, mivel több kérést is teljesítettek a MAHOP-pályázatok kiírásánál. Kellő tartalommal töltik meg a MOHOSZ-szal kötött stratégiai együttműködési megállapodást, és immár folyamatos az ágazatot érintő kérdésekben az egyeztetés.

Az elnök a feladatokról szólva elmondta, hogy a MA-HAL képviselői egyeztetnek a 2020 utáni uniós támogatásokról, s az a cél, hogy a jelenlegi fejlesztési támogatások mellé egy tavi zöldítési programot is indítsanak az EU az új pénzügyi időszakban. Ezzel ugyanis némileg kompenzálható az a költség, amely a halastavak nyújtotta ökoszisztéma-szolgáltatásokhoz köthető. A szakmaközi szervezet tovább harcol a vízszol-

gáztatási díjak csökkentésért, egységes rendszerbe foglalásáért. Rendezni kell a halastavi tulajdonviszonyokat, mivel csaknem kétezer hektárt érint az a probléma, hogy a gátak, a műtárgya, és a tófenék tulajdonjoga elválik egymástól. Az elnökség határozata alapján MAHOP-forrásokkal szeretnék fejleszteni a Dinnyési Halgazdaságot. Fontos a tagság képzése, a halgazdaságügy ismeretek fejlesztése, ezért a kamarával közösen kiadványt készítenek és két regionális képzést tartanak. Az Agrárminisztériummal együttműködve reményeik szerint már idén karácsonykor ott lesznek a polcon a Minőségi Magyar Hal Védjeggyel ellátott haltermékek, és terv az is, hogy az Agrármarketing Centrummal szorosabb együttműködés jön létre annak érdekében, hogy a Kapj rá! program keretében népszerűsítsék a magyar haltermékeket.

Viski József helyettes államtitkár a MAHOP helyzetével kapcsolatban elmond-

ta, hogy a kormányváltás miatt csak júniusban tudják elküldeni a támogatási okiratokat. Vannak ugyan nyertes pályázatok, de még van lekötendő forrás is. Ezért arra kérte a szakmaközi szervezetet, hogy jelezzék, mi a gátja a pályázatok benyújtásának, s ha jogszabály nem tiltja, akkor módosítsák a pályázati kiírásokat. Az Irányító Hatóság eddig is figyelembe vette a MA-HAL javaslatait, s ezt a gyakorlatot csak tovább kívánják erősíteni. Jó hír, hogy előleg kifizetésére is mód van, így a nyertes pályázatok megvalósítását megkezdhetik a termelők. Az IH vezetője hangsúlyozta, hogy mindent megtesznek annak érdekében, hogy a MAHOP teljes, mintegy 16 milliárd forint keretösszegét felhasználják, és kérte, hogy a termelők éljenek a pályázati lehetőségekkel.

A helyettes államtitkár tájékoztatója után a közgyűlés egyhangúlag megszavazta a MA-HAL 2017. évi mérlegét. Szabó Krisztián, a Dinnyési Halgazdaság Kft.

ügyvezetője arról számolt be, hogy a tógazdasági termelés az idén jobban alakult, mint tavaly, és miután már egy kis tartalékot is képezni tudtak, ezért az idei évben is biztosan eleget tudnak tenni a bérletidíj-kifizetési kötelezettségnek. Az ügyvezető vázolta a fejlesztési terveket is, hangsúlyozva, hogy először a technológia fejlesztését helyezik előtérbe, s aztán, lépésről lépésre valósítják meg az infrastruktúra fejlesztését.

Lengyel Péter fősztályvezető-helyettes a Minőségi Magyar Hal Védjegy szabályzatáról tartott előadást. Több oka is van annak, hogy csak a termelőket tudják bevonni a védjegy hatálya alá, ezért azt kérte a MA-HAL-tól hogy tegyenek olyan szakmai javaslatokat a szabályzat módosítására, hogy átláthatóbb, a termelők számára elfogadható legyen a védjegyprogramba való belépés.

H. GY.

A magyar hal keresett külföldön

Külföldön nagy a kereslet a minőségi magyar hal iránt, ugyanakkor a hazai halfogyasztás egyelőre messze elmarad az uniós átlagtól. Az élő hal és a halhús idén januártól kedvező, 5 százalékos áfakörbe tartozik, ennek révén a feketegazdaság tisztulása és a fogyasztás növekedése is prognosztizálható. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) május 24-én, Akasztón stratégiai együttműködési megállapodást kötött. Az ünnepi eseménynek az Akasztói Horgászpark és Halászcsernye biztosított megfelelő hátteret.

A magyar hal keresett külföldön is, ugyanakkor az ágazat versenyképességének növeléséhez fejlesztésekre van szükség, illetve, ösztönöznünk kell a hazai fogyasztást, hiszen az évi 6-7 kilogrammos magyarországi halfogyasztás messze elmarad a 20-25 kilós uniós átlagtól – fogalmazott Györffy Balázs, a NAK elnöke a megállapodás aláírásakor. A szakember hozzátette: a haltermelés korszerűsítésén túl fontos a halfeldolgozás bővítése, ezt várja el a szakmától a piac is. Ezen túlmenően kiemelten figyelni kell az ágazat versenyképességére, miként lehet még hatékonyabban élni a lehetőségeinkkel. Ehhez a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program keretében 16 milliárd forint áll a gazdálkodók rendelkezésére. A NAK elnöke szerint a két szervezet között kötött együttműködési megállapodás várhatóan még nagyobb lendületet ad a haza halászatnak, ami a halfogyasztásban is meg fog nyilvánulni.

– Nagy öröm az ágazat szereplői számára, hogy 2018. január elsejétől 27-ről 5 szá-

zalékra csökkent az élő hal és a halhús áfa-kulcsa, aminek köszönhetően mérséklődtek a fogyasztói árak és fehéredik az ágazat. Reményeink szerint már az idei évben 10 százalékkal nő a halfogyasztás – hangsúlyozta Németh István, a MA-HAL elnöke. Miután komoly beszállítói lettünk az uniónak, az áfacsökkentés ellenére jellemzően emelkedtek a halárak, ami tőparton különként legalább 100 forintnyi pluszt jelent.

A most kötött megállapodásban a NAK és a MA-HAL közös célként rögzítette többek között a haltermékek népszerűsítését, illetve a halgazdálkodás és a halfeldolgozás fejlesztését. Kiemelten fontosnak tartják továbbá, hogy a gazdálkodók, a feldolgozók rendelkezésére álljanak a szükséges támogatások, illetve az azok igénybevételét segítő kamarai szolgáltatások, a megfelelő szaktanácsadás. A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program pályázata révén jelentős beruházásokra – technológiai fejlesztések, tőépítések és -rekonstrukciók, gépbeszerzések – nyílik lehetőség, amik szükségessé is ahhoz, hogy a magyar hal verseny-

képes legyen a külföldi termékekkel, valamint a feldolgozóipar fejlesztésével az egész ágazat erősödhet.

A hazai tógazdaságok és az intenzív üzemek termelése közel 25 ezer tonna hal évente, amiből mintegy 17 ezer tonna az étkezési célú. Az étkezési célú hal jelentős része exportra kerül, a magyar élő hal keresett a nemzetközi piacon. A rohamosan fejlődő intenzív akvakultúra az étkezési haltermelésből mintegy 3 ezer tonnát állít elő. Magyarországon pontyból termelnek a legtöbbet, ez adja a tógazdasági termelés 75-80 százalékát; az intenzív termelés – amely 17 telepet jelent – mintegy 80 százalékát az afrikai harcsa teszi ki. Hazánk a második legnagyobb pontytermelő Európában, illetve az afrikai harcsa termelésével is előkelő helyen szerepel.

Hazánkban mintegy 26,5 ezer hektár a halastavak területe, emellett a halászatilag hasznosított természetes vízterület nagysága 140-145 ezer hektár. A tógazdaságok négyötöde három régióban (Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Észak-Alföld) üzemel. Jellemzően 6-8 ezer hektárnál nagyobb vízfelülettel rendelkező cég a meghatározó az ágazatban. A szakember kiemelte, az ágazat munkaerőhiánnyal küzd, halászati idénymunkára nem találni megfelelő embert. Ugyanakkor a vízszolgáltatási díj mértékére sincsen országosan egységes koncepció: más összeget fizetnek a dombvidéki völgyzárógátas létesítménnyel rendelkezők, mint a síkvidéki körgátas termelők.

V. S.

Fókuszban az EU édesvízi akvakultúrája

A magyar V4-elnökséghez kapcsolódóan az Agrárminisztérium Horgászati és Halgazdálkodási Főosztálya és a NAIK Halászati Kutatóintézet közösen szervezett egy, az édesvízi akvakultúra témakörének szentelt konferenciát Szarvason. A nemzetközi rendezvény aktualitását a 2020 utáni európai támogatások – köztük az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) – folyamatban levő tervezése adta. A konferencia fő célja az Európai Unió édesvízi akvakultúrája helyzetének, fejlesztési lehetőségeinek és korlátainak áttekintése volt az ágazat által nyújtott komplex szolgáltatások jobb elismertetése érdekében.

A témaválasztás időszerűségét a jelentős számú nemzetközi résztvevő is mutatta. A rendezvényen összesen 11 EU-tagállam (Ausztria, Csehország, Észtország, Horvátország, Lengyelország, Lettország, Magyarország, Németország, Románia, Szlovákia és Szlovénia) halászati szakigazgatásának, illetve irányító hatóságainak képviselői vettek részt. Az Európai Bizottság részéről jelen volt és előadást tartott *Bernhard Friess*, a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság (DG MARE) Tengerpolitikáért és Kék Gazdaságért felelős Igazgatóságának igazgatója. Részt vett a konferencián *Victoria Chomo*, a FAO Európai és Közép-ázsiai Regionális Központjának halászatért felelős vezető szakértője, valamint meghívott előadóként az európai akvakultúra olyan meghatározó szereplőinek képviselői is, mint az Európai Akvakultúra Technológiai és Innovációs Platform (EATiP), vagy az EUROFISH Nemzetközi Szervezet.

Az Agrárminisztérium részéről a konferenciát *Ugron Ákos Gábor* állami földért felelős helyettes államtitkár nyitotta meg, aki beszédében hangsúlyozta, hogy az EU édesvízi haltermelésének mintegy negyedét, pontytermelésének kétharmadát a V4-országok adják, valamint felhívta a Bizottság figyelmét a tógazdasági akvakultúra által nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatásokra, amelyeket Magyarország álláspontja szerint a 2020 utáni támogatási rendszer kidolgozása során is figyelembe kell venni. A NAIK HAKI részéről *Halasi-Kovács Béla* igazgató és *Váradi László* köszöntötték a résztvevőket, kiemelve Szarvas és a HAKI szerepét a magyar és a nemzetközi akvakultúra-fejlesztésben.

A konferencia első szekciójában az európai ágazatot képviselő legfontosabb intézmények és szervezetek képviselői mutatták be az akvakultúra, azon belül az édesvízi akvakultúra európai helyzetét. *Bernhard Friess* (Európai Bizottság) a

2020 utáni támogatási rendszer kialakításának menetrendjéről és jelenlegi állásáról számolt be. Említést tett a magyar, illetve cseh kezdeményezésre készült, két közös 10-10 ország által aláírt deklarációról is, amelyek az édesvízi akvakultúra fontosságára, valamint az édesvízi akvakultúrában érdekelt országok 2020 utáni ETHA-val kapcsolatos elvárásaira hívták fel a Bizottság figyelmét, és jelezte, hogy ezeket a véleményeket a Bizottság figyelembe veszi az új ETHA kialakítása során. *Alexandra Neyts*, az EATiP főtitkára az édesvízi akvakultúra helyéről beszélt az EATiP jövőképeben és stratégiai kutatási és innovációs programjában. Rámutatott, hogy az EATiP jövőképe 2030-ig az édesvízi akvakultúra mintegy 40 százalékos növekedésével számol, és az EATiP a jövőre nézve több olyan feladatot és kihívást határozott meg, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az édesvízi akvakultúra témaköréhez (pl. az édesvízi akvakultúra előnyeinek meghatározása, a hagyományos halgazdaságok termelékenységének növelése vagy az akvakultúra társadalmi hasznának jobb elismerése). *Ekaterina Tribilustova*, az EUROFISH marketingszakértője a közép- és kelet-európai országok halexportjának és -importjának alakulását mutatta be. Az egyes országok haltermék-kereskedelmére számos eltérő belső és külső tényező hat, így egységes regionális trendeket nehéz megállapítani, a tendenciák értelmezése az egyes országok szintjén értelmezhető. Azonban számos ország és számos termékcsoport esetében jelentős növekedés volt tapasztalható. A szekció utolsó előadásában a FEAP főtitkára, *Courtney Hough* helyett Dr. *Váradi László* mutatta be a FEAP 2020 utáni akvakultúra-támogatásokra vonatkozó dokumentumát (Post-2020 EU Funding for Aquaculture), amely számos javaslatot fogalmaz meg, köztük javasolja a tógazdasági akvakultúra, mint az európai vizes élőhelyek fenntartásában kulcsszerepet játszó tényező támogatásának megtartását is.

A konferencia második szekciójában *Lengyel Péter* (FM), *Halasi-Kovács Béla* (HAKI) és *Váradi László* (NACEE) három egymásra épülő előadásban mutatták be az édesvízi akvakultúra szerepét az EU-ban, a halastavi akvakultúra sajátosságait és a halastavak által nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatásokat, valamint az e szolgáltatások megőrzését lehetővé tevő, fenntartható intenzifikációs lehetőségeket. Bemutatásra kerültek a különböző kombinált intenzív-extenzív rendszerek (tavi recirkulációs rendszer, tó-a-tóban és ketrec-a-tóban rendszer), az édesvízi integrált multitrofikus akvakultúra-rendszerek, valamint a multifunkcionális akvakultúra-rendszerek.

A konferencia keretében két kerekasztal-beszélgetésre is sor került. Az egyik a FEAP dokumentumát áttekintve fogalmaztak meg javaslatokat és ajánlásokat a résztvevők a 2020 utáni akvakultúra-támogatásokra vonatkozóan. A második kerekasztal-megbeszélésen Szlovákia kérésére a résztvevők az EU adatgyűjtési keretrendszerével kapcsolatos tagországi fejleményekről számoltak be. A résztvevők a konferenciához kapcsolódva a NAIK HAKI élőtok-génbankját, valamint a Szarvas-Fish Kft. afrikaiharcsa-telepét is meglátogatták.

A 2020 utáni akvakultúra-támogatásokkal foglalkozó kerekasztal-megbeszélés során a résztvevők kezdeményezték, hogy a szervezők készítsenek emlékeztetőt a megfogalmazott véleményekről és javaslatokról, és ezt juttassák el az Európai Bizottságnak. Az elkészült és a résztvevő országok által jóváhagyott emlékeztető az alábbi megállapításokat tartalmazta:

- A résztvevők leszögezték, hogy az édesvízi akvakultúrában érdekelt országok erőteljes véleményt fogalmaztak meg a 2020 utáni ETHA kapcsán a Bizottságnak eljuttatott két közös nyilatkozatban, és reményüket fejezték ki, hogy a Bizottság ezeket figyelembe veszi az új ETHA tervezése során.

- Bár a Bizottság többször jelezte, hogy várja a tagországi javaslatokat az új ETHA-hoz, a résztvevők egyetértettek, hogy a regionális, ágazati és alágazati prioritások FEAP által javasolt beépítése az európai stratégiákba és tervekbe tovább bonyolíthatja az új ETHA-rendeletet. Konszenzus volt arról, hogy a rendeletnek minél általánosabbnak kell maradnia, és csak a végrehajtás terén kell lehetővé tennie a regionális eltéréseket.

• Általános volt az egyetértés az adminisztratív terhek csökkentésének szükségességében mind a tagállamok, mind a pályázók/kedvezményezettek szintjén. A résztvevők többsége azon a véleményen volt, hogy a pályázás és az adminisztratív eljárások túlzott komplexitása visszariasztja a potenciális pályázókat. Az operatív programok és az azokat kísérő dokumentáció terjedelme és komplexitása jelenleg túl nagy, ami nehezen értelmezhetővé teszi őket a pályázók számára. Egyes résztvevők javasolták a beavatkozási logika egyszerűsítését is, úgy, hogy az tegye lehetővé az operatív programok intézkedéseinek rugalmasabb módosítását.

• Többen észrevételezték a FEAP azon javaslatát, amely tanácsadói szerepet adna az ágazat képviselőinek (a termelőknek és a halászati értéklánc szereplőinek) az ETHA beruházásaival és támogatásaival kapcsolatban mind európai, mind nemzeti szinten. Míg a szakmai kontroll szükségességével mindenki egyetértett, észrevételként elhangzott, hogy az akvakultúra-ágazat kis mérete miatt a szakmai szereplők bevonása során sok országban nehéz biztosítani a kellő egyensúlyt a szakmai kontroll és a

pártatlanság között. Az ágazati szereplők támogatási döntésekben való részvételére a szakmai szervezetek bevonása lehet a jó megoldás.

• Bár a résztvevők üdvözölték a Bizottság azon szándékát, hogy eredményközpontúbb támogatási rendszer felé mozduljon el, egyesek attól tartottak, hogy ez ahhoz vezethet, hogy a Bizottság ambiciózusabb és kevésbé reális célok vállalását erőltetheti a tagállamokra. Volt, aki felhívta a figyelmet arra is, hogy bár az eredmények értékelése az Irányító Hatóság szintjén megoldható, a kedvezményezettek szintjén ez jelentős nehézségekkel is járhat.

• Az ETHA keretének várható csökkenését figyelembe véve egyesek javasolták a források konkrét célokra való elhatárolásának („ring-fencing”) megszüntetését, hogy a tagállamok rugalmasabban rendelkezhesse a források felett.

• Többen fenntartásaikat fejezték ki a FEAP azon javaslatával kapcsolatban, amely a nagy innovatív projektek és a környezetvédelmi intézkedések támogatásának megszüntetését kezdeményezi. A résztvevők rámutattak, hogy a jelenlegi megfogalmazás félreérthető, és pontosítást igényel.

A tagországok között jelentős regionális eltérések léteznek. Míg egyeseknek az akvakultúra fejlesztéséhez van szükségük beruházásokra, másoknál inkább a meglévő termelési kapacitások, azon belül is kiemelten a tóterületek fenntartása a prioritás, a környezetvédelmi intézkedések kizárására vonatkozó javaslat pedig ellentétes ez utóbbi céllal.

• Nagy támogatottsága volt a FEAP akvakultúrára élő állományok finanszírozhatóságára vonatkozó javaslatának, bár egyesek rámutattak, hogy a pénzügyi intézkedések keretében erre most is megvan a lehetőség.

• Jelentős vita alakult ki a FEAP új akvakultúra-területek kialakítását és ezek kötelező erejű területfejlesztési tervekkel való alátámasztását támogató javaslatáról. Bár a többség elismerte a területfejlesztés mezőgazdaságban játszott szerepét, és egyes esetekben azt az édesvízi akvakultúrában is hasznosnak ítélték (pl. az árvízveszély elkerülése érdekében), egyesek kételyeiket fejezték ki a területfejlesztési tervek általános alkalmazhatóságát illetően az édesvízi szektorban.

• A résztvevők határozottan támogatták a FEAP azon javaslatát, amely a tógazdasági akvakultúra mint az európai vizes élőhelyek fenntartásában kulcsszerepet játszó tényező támogatásának fenntartását szükségesnek tartja.

• Eltérő vélemények fogalmazódtak meg az új és a fiatal akvakultúra-termelők támogatása kapcsán. Míg egyesek ezt kulcsfontosságúnak tartották az öregedő ágazat megújítása szempontjából, mások szerint erre a célra a termelési beruházások támogatása is megfelelő eszköz.

• Elhangzott az a vélemény is, hogy ha fejleszteni kívánjuk az édesvízi akvakultúrát, akkor a jövőben is jelentős összegeket kell fordítani az édesvízi akvakultúra-termékek marketingjére.

• Sokan kifejtették véleményüket a Nemzeti Akvakultúra-stratégiai Tervekkel kapcsolatban is. A többség egyetértett abban, hogy ezek hasznosak és fontosak, de független dokumentumoknak kellene lenniük, nem pedig az operatív programok ex-ante feltételeinek. Az operatív programoknak azt kellene leírniük, a tagország hogyan szándékozik elkölteni a rendelkezésre álló forrásokat a létező stratégiák (köztük az akvakultúra-stratégia) megvalósítása érdekében. A mostani ETHA keretében azonban az akvakultúra-stratégiai tervek általában az operatív programokkal egyidejűleg készültek, és lényegében azok célkitűzéseit ismétlik.

LENGYEL PÉTER

Horgászati és Halgazdálkodási Főosztály

Az akvakultúra-források egyötöde az édesvízi halaké lesz

A halászati politika költségvetése várhatóan 4 százalékkal csökken az új költségvetési ciklusban, de az édesvízi haltermelés támogatási szintje emelkedni fog. Erdős Norbert EP-képviselő sikeresen lobbizott Brüsszelben.

Számos tagállamban – köztük a tenger nélküli országokban, mint amelyen például Ausztria, Luxembourg, Csehország, Szlovákia és Magyarország – elterjedtek az extenzív polikultúrák és pontyos tógazdaságok, amelyek alapvetően gabonabázisú takarmányozást folytatnak. Ezek agroökológiai hatása egyértelműen pozitív, hiszen jelentős ökoszisztéma-szolgáltatásokat biztosítanak, és európai jelentőségű élővilágot tartanak fenn. A halastavak pihenő-, táplálkozó- és költőhelyet jelentenek a vonuló és vándormadaraknak, illetve a hazai vizekhez kötött faunának. Továbbá az ilyen típusú tógazdaságok visszaszolgáltatják az általuk használt vizet, általában jobb minőségben, mint amikor kivették azt. Mivel az édesvízi akvakultúra teljesítménye az összeurópai ágazat 20 százalékát teszi ki, ennek az uniós támogatások arányában is meg kell mutatkoznia.

– Az Európai Parlament végre elismeri, hogy az édesvízi akvakultúra jelentősen hozzájárul az európai polgárok minőségi és egészséges hallal történő ellátásához, ezért megfelelő mértékű finanszírozásra van szükség. Magyar siker, hogy az elfogadott szöveg kimondja: az akvakultúrára szánt uniós fejlesztési pénzek egyötödét az édesvízi haltenyésztésre kell fordítani – jelentette ki Erdős Norbert EP-képviselő a Halászati Bizottság szavazását követően. Így az édesvízi akvakultúrát segítő uniós források nagysága a jövőben növekedhet, annak ellenére, hogy az új uniós költségvetési javaslatban körülbelül 4 százalékkal csökkentenék a halászati politikára szánt összeget. – Sikerült meggyőzőnöm a képviselőtársakat, hogy az uniós akvakultúra-ágazatban a jelenlegi 1280 millió euró helyett körülbelül másfélszer nagyobb költségvetésre lenne szükség – tette hozzá a fideszes politikus.

A magyar érdekeknek megfelelően a jelentésbe bekerült az is, hogy az édesvízi akvakultúrára a tengeri akvakultúrától eltérő, egyedi környezeti fenntarthatósági szabályok vonatkozzanak. Erdős Norbert hangsúlyozta, hogy az édesvízi akvakultúra tartási, takarmányozási és szaporítási gyakorlata teljesen különbözik a tengeritől, ezért igényel eltérő szabályokat. A néppárti képviselő üdvözölte, hogy az EP jelentése a jövőre nézve is fontosnak tartja az akvakultúrához kapcsolódó kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység fokozott uniós támogatását, különös tekintettel a gazdasági fenntarthatóságot és a nemzetközi versenyképességet érintő területekre, mint például az energia- és erőforrás-hatékonyság, a biológiai alapok fejlesztése vagy a magasabb szintű ökológiai szolgáltatások nyújtása.

(AGRARSZEKTOR.HU)

Hagyományteremtő rendezvény Akasztón

Rendhagyó, de hagyományteremtőnek szánt programot szervezett a MA-HAL-lal közösen a Magyar Állatorvosi Kamara (MÁOK) Bács-Kiskun Megyei Szervezete „Halegészségügy az Akasztói Tógazdaságban” címmel. Az elsősorban állatorvosoknak szóló előadásokat jó néhány halas vállalkozó is meghallgatta, mert nem csupán a hallal foglalkozó állatorvosok, hanem a tógazdák is sok fontos információt kaptak.

Dr. Kunczman Tamás, a MÁOK Bács-Kiskun Megyei Szervezetének elnöke a szakmai nap köszöntőjében hangsúlyozta, hogy jó ötlete volt dr. Kléh Zsoltnak, a MÁOK megyei szervezet oktatási bizottságának elnökének, hogy nemcsak szárazon élő állatokkal foglalkoznak az állatorvos kollégák, hanem vízben, levegőben élőekkel is. Első alkalommal hívták össze a vízben élő állatokról szóló rendezvényt, mégpedig az ország egyik legszebb és sokoldalú tógazdaságánál, az Akasztói Halgazdaságban.

Kléh Zolt: sok még a mondanivaló, és alaposabban kellene a témaköröket megtárgyalni

Kléh Zolt azzal köszöntötte a megjelenteket, hogy hiánypótló szakmai napra került sor, és az a törekvésük, hogy az első továbbképzésnek legyen folytatása. Annál is inkább, mert a világ lakosainak az ételmezésében a hal és a tenger gyümölcsei viszik a pálmát, és nem a baromfi.

Szabó József, az ÖKO 2000 Kft. ügyvezető igazgatója a program házigazdájaként tartotta meg nyitóelőadását, „Halegészségügy az Akasztói Tógazdaságban” címmel. A múltidézéssel kezdődő előadásból a résztvevők megtudhatták, hogy a cég tulajdonosa csekély halas ismerettel – a gödöllői egyetemen mezőgazdasági gépészmérnök diplomát szerzett – fogott bele a haltermelésbe. A családi hagyományokat folytatva virágtermesztéssel foglalkozott a cégalapítás előtt, s ez 1988-ig tartott, amikor is beütött az olajválság, így a virágtermesztés gazdaságtalanná vált. Egy szódagyártással foglalkozó barátja ösztönözte a haltermelésre, mondván, hogy a „vízben jó pénz van”. Először szaporításban gondolkodtak, mert kiszámolták, hogy az ivadéktermelés jó haszonnal jár, de nagy kérdés volt, hogy kinek adják el. De az ötlethez ragaszkodva eljutottak odáig, hogy piaci halat kell termelni, mert azt el lehet adni, ha jó az ár és a minőség. Azt is mondhatjuk így utólag, hogy a magyar halászati ágazat lett volna szegényebb, ha Szabó József nem fog bele a haltermelésbe.

Akasztó határában bérbé adták a birkalegelésre használt területet. Itt nem volt semmi, tavak sem, így a nulláról építették fel a halgazdaságot. A munkákat 1989-ben kezdték, és 1993-ra épült meg 50 hektár, amiről kiderült, hogy nem elég a gazdaságos termeléshez, így a területet növelniük kellett. Ez 1996-ban sikerült, mivel egy 200 hektáros területet meg tudtak venni, így az ezredfordulóra már a mai teljességében megmutatkozott az Akasztói Halgazdaság. A 250 hektár mellé 5-6 évvel ezelőtt a szomszédban megépült 50 hektár tófelületet is megvették, így ma már az összes vízfelületük 300 hektár, amelyen halastavi termelés folyik. Az ügyvezető nem titkolta, hogy a saját kárukon tanulva haladtak előre. Az ivadék-előállításnál rájöttek, hogy az anyahaltartást is nekik kell végezniük, mert így biztosított a termelés. Teljes üzemű halgazdaságban polikultúrában történik a haltermelés (a tavak vízmélysége 70-80 centiméter, a vizet a Kiskunsági-főcsatornából kapják). A körtöltéses, szikes talajú tavakban kevés a szerves anyag a tófenéken, ezért tudnak kitűnő minőségű, jó ízvilágú pontyot előállítani. Ma már az akasztói sziki ponty az egyik legelismertebb és legkeresettebb termék a hazai gasztronómiában. Kidolgozták az Akasztói Termelési Technológiát (2002), amely minőségorientált termelési szemléletű és félintenzív jellegű. A szervezestratégizást kiegészítő takarmányozással támogatják, így 1,8-2 kilogramm abrakból állítanak elő 1 kilogramm halhúst. Az ivadékkihelyezéssel kapcsolatban Szabó József elmondta, hogy alacsony darabszámot helyeznek ki, így a hároméves ponty megfelelő piaci súlyt ér el.

A tógazdaság halegészségügyi helyzetéről szólva a házigazda kijelentette, hogy a megelőzésre helyezik a legnagyobb hangsúlyt. A víztöltés vízszűrővel, rácsokkal történik, így védekeznek a vadhalak ellen. Nincs halvásárlás, saját anyaalómalnyal rendelkeznek, saját keltetőházból biztosítják a termeléshez szükséges ivadékmennyiséget, és minden korosztályt itt állítanak elő. A ritka népesítéssel természetes körülmények között, nagy életterben történik a halnevelés. Az ügyvezető részletesen is kitért rá, hogyan előzik meg a betegségeket, milyen rendszeres vizsgálatokat végeznek.

Szabó József: az állandó jó minőséget a termelési technológia garantálja

FOTÓ: HÁJTUN GYÖRGY

– Az egészséges halat nem kell kezelni, mert jó környezetben jól hal „terem”, jelentette ki az ügyvezető. A próbahalászatokat rendszeresen, 1-2 hetente elvégzik, miként a halegészségügyi szemlét és boncolást is. A víziállat-egészségügyi felügyelet folyamatos, évente küldenek halmintát az Országos Állat-egészségügyi Intézetbe a KHV-ellenőrzés miatt. Az intenzív telepen, hasonló módon a tógazdasághoz, a megelőzés a legfontosabb, így itt sem fordult elő tömeges elhullást okozó megbetegedés.

Dr. Pállai Gerda járványügyi referens (NÉBIH ÁÁI, Járványügyi osztály) az aktuális állategészségügyi jogszabályokról, állattartói jogokról és kötelezettségekről, vízi állatok szállításával kapcsolatos általános ismeretekről tartott előadást. Ismertette az uniós és a hazai jogszabályi hátteret, majd a víziállat-egészségügyi tevékenység kapcsán hangsúlyozta, hogy valamennyi gazdaságban a tenyésztés típusának megfelelő koc-

Dr. Kléh Zolt, a MÁOK Bács-Kiskun Megyei Szervezet oktatási bizottságának az elnöke lapunknak elmondta, hogy évek óta szerveznek juhos rendezvényt is, éppen azért, mert az országban nagyon sok baromfi-, sertés-, szarvasmarha-rendezvény van, s ebből a rendezvénysorozatból a juh kimaradt, vagyis „fekete bárányként” kezelik. A hal szintén hiányzott a palettáról, és miután az elnök a megyében született, így jól ismeri az Akasztói Halgazdaságot. Egy-egy ilyen rendezvény rávilágít arra, hogy van mit tanulni egymástól, állatorvosnak, tógazdának egyaránt; bár Magyarországon a halegészségüggyel nincs akkora probléma, mint a környező országokban. Erre a pozícióra viszont nagyon kell vigyázni, ezért szükség van a kölcsönös felkészülésre.

Az elnök szerint azért érdemes folytatni ezt a rendezvényt, mert sok még a mondanivaló, és alaposabban meg kellene tárgyalni a témaköröket. A bakteriális megbetegedésekről, a parazitákról, technológiai, takarmányozási kérdésekről is szót kell váltani, és akkor még korántsem merítették ki a fontos témaköröket. S ha évente egyszer találkozik a két szakma képviselője, akkor az együttműködés is gördülékenyebbé válik. Jövőre ugyancsak Akasztó ad otthont a második halegészségügyi találkozónak, de az elnöknek középtávon az az elképzelése, hogy országos roadshow-vá nővi ki magát a szakmai összefogás.

kázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszert kell alkalmazni, melyhez képesített víziállat-egészségőr is igénybe vehető a gazdaságokban bármely, megnőtt arányú elhullás okának felderítése érdekében.

Az állat-egészségügyi felügyeleti rendszer keretében végzett vizsgálatok célja az állatok egészségügyi állapotának ellenőrzése, víziállat-egészségügyi tanácsadás a víziállat-tenyésztő vállalkozások üzemeltetői számára és szükség esetén a szükséges állatorvosi intézkedésekről való gondoskodás. A víziállat-egészségügyi tevékenységet a 127/2008. FVM-rendelet 16. § előírásai szabályozzák. Az előadó szöveg arról, hogy mi a teendő víziállatokat érintő betegség gyanúja esetén, s arról is, hogy mit kell a tógazdának tennie a betegség felszámolása érdekében (takarítás, fertőtlenítés, újraterelítés). Pállai Gerda szerint nagyon körültekintően kell termelni a járványok elkerülése érdekében. Az előadás végén a tenyésztett vízi állatok forgalomba hozatalának általános követelményeiről, a halgazdaságok regisztrációs lapjairól szöveg a járványügyi referens.

Dr. Papp Melitta a NÉBIH ÁAI Járványügyi osztályán dolgozik, és a laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges mintaküldés

Papp Melitta előadásában a laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges mintaküldés szabályairól beszélt

szabályairól tartott előadást. Laboratóriumi vizsgálatra akkor van szükség, ha megnőtt az elhullás, ha fenn áll a bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség gyanúja, a hal kondíciója nem megfelelő, próbahalászat során valamilyen elváltozást (paraziták, fekélyek) észlelnek. A telepítés, kihelyezés előtt szintén szükséges az ellenőrző vizsgálat (vásárlás), de a monitoringvizsgálat vagy a vízminőségi probléma (oxigénhiány, mérgezés) is maga után vonja a laboratóriumi ellenőrzést. Az előadó részletesen szöveg a mintaküldés szabályairól. Eszerint halat csak élve vagy friss tetemként lehet a laboratóriumba vinni, beküldeni. Élő halat kevés vízben, oxigénnel, friss tetemet hűtőtáskában, nedves fű között szállítva kell a laboratóriumba bevinni. Nem jó a fagyasztott hal, a hal „szárazon”, elhullott hal vízben, s a több napos tetem

sem jó. A Nébih honlapjáról letölthető a hal laboratóriumi vizsgálatához rendszeresített állatorvosi vizsgálati megrendelő (<http://portal.nebih.gov.hu/ugyintezes/allat/nyomtatvanyok>)

Dr. Baska Ferenc, az Állatorvos-tudományi Egyetem docense „A pontytenyésztés állategészségügyi vonatkozásai” címmel tartott érdekes előadást. A bevezető gondolatokban a docens kifejtette, hogy az állatorvos és a tógazda jó együttműködése az, ami a halállomány egészségét biztosítja. A haltermelésben különösen nagy szerepe van a technológiának az általános egészségi állapot megítélésében, elbírálásában. De az elhullás része a technológiának, mivel a pontyon kívül csak nem domesztikált állatokkal dolgozik az ágazat, s ez megnehezíti a tartáskörülményeket is. Ezért ami egy halállományban történik, nem más, mint a tápláléklánc működése az adott vízterben. Ehhez pedig hozzátartozik a halpusztulás. A ponty tenyésztése, nevelése, tartása még mindig a táplálékláncra alapozott klasszikus gazdálkodás: előkészített nagy tavakban történik a lárvák fogadása (másfél-kétmillió darab/hektár), amelyből csupán az egészséges állományt lehet felnevelni az extenzív tavakban.

Baska Ferenc részletesen is szöveg a ponty különböző betegségeiről. A koi-herpeszvírussal kapcsolatban tett egy meglepő kijelentést: a koi-herpesz Magyarországról indult. Az 1970-es években durva kopolytú-

nekrózis pusztított a pontyállományban, ami hasonló tünetekkel járt, mint a KHV fertőzés, és amikor a '80-as, '90-es években a koi-herpeszvírus tüneteit Londonban, Kaliforniában, Izraelben leírták, akkor Molnár Kálmán azt mondta, hogy ő ezt a betegséget már ismeri, mert látott ilyet Magyarországon a '70-es, '80-as években. Köztudott, hogy Izraelből indult el KHV, és

Baska Ferenc: az állatorvos és a tógazda jó együttműködése az, ami a halállomány egészségét biztosítja

Izrael sokáig Magyarországtól vásárolta a ponty tenyészállat-növendékeket, így behurcolták a KHV-t, ami megfertőzte a melléktelekenységként termelt koi pontyot. A KHV akkor okoz problémát, ha meleg a víz. Baska Ferenc a megelőzési eljárásokat is részletesen ismertette, így a vakcinázásról, a gyógykezelési eljárásokról beszélt. A gyógykezeléssel kapcsolatban elmondta, hogy az EU-ban nincs engedélyezett készítmény halbetegségekre, ezért csak állatorvosi kezelés lehetséges, mégpedig hatóanyagokkal, amit gyógytáp összeállításával oldanak meg. A docens végül a különböző kezelési módokat is ismertette.

HAJTUN GYÖRGY

Szigetközi kutatócsoport alakult

Az Agrárminisztérium jogelődje, a Földművelésügyi Minisztérium és a Széchenyi István Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi, valamint Gazdaságtudományi karai 2018. áprilisában létrehozták az FM-SZE Természetes Vízi Halgazdálkodás Kutatócsoportot. A Horgászati és Halgazdálkodási Főosztály vezető munkatársai és az egyetemi oktatók mellett a munkában részt vesznek az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, a Sporthorgász Egyesületek Győr-Moson-Sopron Megyei Szövetsége szakemberei, valamint egyéni vállalkozó kutatók. Az Agrárminisztérium által finanszírozott tevékenységi témakörök az alábbiak:

- halátjárók létesítésének és a működő halátjárók hatékonyságának vizsgálata;
- folyóvízre telepített mobil halkeletetők – pilot projekt;
- szigetközi halélőhelyek rehabilitációja;
- védett őshonos tokfajok visszatelepítési programjának kidolgozása;

- hazai vizek halfaunisztikai monitorozása
- horgász módszerek szelektivitási, illetve haletológiai vizsgálatok.

A telepítési programok hatékonyságára, különösen a vándorló fajok esetében

- a halastavakban termelt halak higanytartalmának felmérése, összehasonlítása a természetes vizekből származókkal;
- a horgászat társadalmi szerepének és a turizmus lehetőségeinek vizsgálata;
- pályázati információk gyűjtése, részvétel kapcsolódó projektekben.

Az idei évben megvalósítandó programok: a Szigetköz halállományának állapotfelmérése, valamint az őshonos halfajok állományának megőrzését és rehabilitálását célzó hatástanulmány készítése természetes környezetben működő, mobil halszapóritó és -nevelő rendszer alkalmazásával.

A kutatócsoport kész együttműködni az ágazatban érdekelt felsőoktatási intézményekkel és kutatóintézetekkel.

DR. SZATHMÁRI LÁSZLÓ

ny. egyetemi docens

Siker a jubileumi kiállításon

A megszokotthoz híven nagy érdeklődés kísérte a 25. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokat. Hódmezővásárhelyen, a megszokott kiállítási helyszínen kített magáért a házigazda, a Hód-Mezőgazda Zrt., így a, háromnapos jubileumi rendezvény továbbra is vonzotta a szakmai látogatókat, és a széles nagyközönséget is.

A MA-HAL, a Földművelésügyi Minisztérium támogatásával, idén is jelen volt. A mellettünk lévő sátorban volt az AMC „Kaj rá!” sátra, kóstolóval és játszóházzal. A „Kaj rá!” marketingprogram keretében az óriásakváriumot is kiállították – az Aranyponty Zrt. gondozásában –, így a gyerekseregek is rácsodálkozhattak a hazai halfauna legszebb példányaira. A MA-HAL sátrában Sziráki Bence ügyvezető igazgató és Szabó-Széles Ivett, a Minőségi Magyar Hal Védjegyiroda vezetője fáradhatatlanul tájékoztatta a látogatókat. Sziráki Bence emlékeztetett arra, hogy a MA-HAL fontosnak tartja, hogy a nagyközönségnek bemutassák, milyen halfajokkal foglalkoznak a magyar haltermelők. A 22 ezer literes óriásakvárium kiváló szemléltető eszköze a propagandának, de emellett különböző kiadványokat, halászati eszközöket is bemutatnak a standon. Az idei kiállításon a Minőségi Magyar Hal védjegyre irányult a leg-

Fotó: HAJTUN GYÖRGY

Szabó-Széles Ivett MMH védjegyiroda vezető és Sziráki Bence ügyvezető igazgató fogadta a standon a látogatókat

nagyobb figyelem, így az Agrármarketing Centrum által működtetett standon halételeket kóstoltattak és gyermekjátzóházat állítottak fel a „Kaj rá!” kampány keretében. Az elsődleges cél az, hogy a hazai halfogyasztás növekedjen.

Szabó-Széles Ivett azt hangsúlyozta, hogy nagyon fontos szerepe van a Minőségi Magyar Hal tanúsító védjegynek, amely 2017-ben indult útjára, a Földművelésügyi Minisztérium támogatásával. Egy termék akkor kapja meg a védjegyet, ha az adott haltermelő eleget tesz a védjegy szabályzatában megfogalmazott kri-

kel, pozitív megkülönböztetéssel rendelkezik a termék, mivel garantáltan magas minőségű terméket állítanak elő. Ez egyben a termelő jó hírére is megalapozza a hazai és a nemzetközi piacokon, ezáltal a bevétele is növekszik.

Az ügyvezető igazgató hangsúlyozta, hogy az akvárium idén is nagy vonzerőt jelentett, kicsik és nagyok egyaránt rácsodálkoztak a halakra. A füstölthal- és halpástétom-kóstolóknak szintén nagy volt a sikere, miként a gyermekjátzóház is egész nap hangos volt a gyerekszívajtól.

H-N

MA-HAL ORSZÁGOS HALFŐZŐ VERSENY

**IDŐPONT: 2018. SZEPTEMBER 1.
HELYSZÍN: TISZAFÜRED**

Szeretettel várunk mindenkit hagyományőrző rendezvényünkre, amit immár 44. alkalommal rendezünk meg.

A verseny fő célja a halételek népszerűsítése. A látogatók megkóstolhatják a versenyzők által készített remekműveket. A halas ételeken kívül kulturális, zenei és gyermekprogramokkal várjuk a kedves érdeklődőket!

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

WWW.MAGYARHAL.HU

VAGY

[FACEBOOK/MAGYARHAL](https://www.facebook.com/magyarhal)

TISZA-FISH KFT.

A RENDEZVÉNY A FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM TÁMOGATÁSÁVAL VALÓSUL MEG.